

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Pojď s námi poznávat svět

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky.....	10
3.4	Organizace chodu	15
3.5	Řízení mateřské školy.....	19
3.6	Personální a pedagogické zajištění	21
3.7	Spoluúčast rodičů	22
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	23
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	24
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
4	Organizace vzdělávání.....	26
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	32
5.1	Zaměření školy	32
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	35
5.3	Metody a formy vzdělávání	35
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	36
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	38
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	39
6	Vzdělávací obsah.....	40
6.1	Integrované bloky	40
6.1.1	Kouzelná příroda	40
6.1.2	Můj vnitřní svět	42
6.1.3	Ochrana přírody a krajiny.....	46
6.1.4	Kamarádský svět.....	49
6.1.5	Svět kolem nás	57
6.1.6	Oslavy a veselí.....	61
6.1.7	Krásy našeho okolí	65
6.1.8	Lidé kolem nás	70
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	74
6.3	Dílčí projekty a programy	75
7	Systém evaluace	78

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Pojď s námi poznávat svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Dolní Dunajovice, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Hlavní 82, Dolní Dunajovice, 69185

Mateřská škola

Lipová 398, Dolní Dunajovice, 69185

KONTAKTY:

e-mail: skola@zs-dd.cz,

web: www.zs-dd.cz

REDIZO: 600112331

IČO: 75020866

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Vladimír Mikel (Mgr. Bronislava Trčková)

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání

Kateřina Bryšková, DiS., kolektiv MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Dolní Dunajovice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Zahradní 613, Dolní Dunajovice, 69185

KONTAKTY:

Obecní úřad Dolní Dunajovice

Zahradní 613

Dolní Dunajovice 691 85

mail: obec@dolni-dunajovice.cz

telefon: 519 517 105

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2024

Č. J. 249c/2024

.....

ředitel školy

Mgr. Vladimír Mikel

(Mgr. Bronislava Trčková)

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 65 dětí

Počet tříd: 3 třídy (2 věkově smíšené a 1 předškolních dětí)

Počet pracovníků: 6 (počet pracovníků je vždy upraven dle aktuálních možností a je doplněn o školního asistenta či asistenta pedagoga)

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází na okraji obce Dolní Dunajovice ve vedlejší ulici, kde mají děti dostatek prostoru na tematické vycházky v okolí mateřské školy.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola disponuje dostatečně velkými prostorami, které splňují podmínky pro nejrůznější skupinové i individuální činnosti dětí.

Budova je ze tří stran obklopena školní zahradou, na které se nachází pískoviště pro děti, sestavy prolézaček a skluzavek a sklad venkovních hraček. Velká část zahrady je schovaná pod korunami vysokých stromů, takže zde lze s dětmi pobývat po celý rok. Děti využívají k pobytu venku i nedaleké hřiště, které je přístupné pro veřejnost, dále je pobyt venku vyplněn procházkami do okolí a poznáváním okolí MŠ.

Naší snahou je doplnit a vylepšit materiální a technické zabezpečení školy. Vytvořit pro děti místo, kam budou děti chodit rády.

Paní učitelky i provozní personál vzájemně spolupracují, mají mezi sebou pěkné vztahy, což vytváří příjemné klima v mateřské škole.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla založena 28.8.1991 zřizovatelem obce Dolní Dunajovice a od 1.1.2002 je mateřská škola součástí základní školy.

Naše motto:

"Děti nechtějí být tiše, ale chtějí si povídat.

Nechtějí sedět, ale být aktivní.

Nechtějí monology, ale dialogy.

Nechtějí být chváleny, ale chtějí uznání.

Nechtějí pracovat rukama nebo hlavou, ale chtějí pracovat rukama i hlavou.

Chtějí, aby byly chápány a ne souzeny.

Nechtějí být nevytížené ani přetížené, ale každé dítě se chce učit podle svých schopností."

Výchovu a vzdělávání dítěte předškolního věku uplatňujeme v jednom z nejdůležitějších období života člověka, kdy my učitelé mateřské školy a rodiče máme obrovskou šanci vtisknout do osobnosti dítěte základní morální hodnoty života.

Naším cílem je dítě připravit na to, aby bylo schopno žít ve společnosti vlastním životem a mohlo se nadále rozvíjet v tom, co je pro něj důležité.

Mateřská škola navazuje na výchovu dětí v rodině, kterou doplňuje a rozšiřuje, a tak dětem pomáhá zajistit od jejich útlého věku prostředí s dostatečným množstvím mnohostranných a přiměřených podnětů, které vedou k aktivnímu rozvoji osobnosti a učení. Mateřská škola plní úkol didaktický, sociální, ale rovněž psychologický, plní úlohu rodinnou, ale i výchovnou. Výchovné působení vychází ze skutečnosti, že každý jedinec má právo být vychováván individuálně s ohledem na jeho individuální potřeby a schopnosti. Výchova je rovněž chápána jako vzájemné ovlivňování dítěte a vnějšího prostředí, které zahrnuje ostatní osoby v jeho okolí i sebe samého. Důležité je dítě jako celek, klademe důraz na jeho zdraví tělesné i duševní.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola a její vybavení odpovídá hygienickým normám. Prostory jsou dostatečně velké pro individuální a skupinové výchovně vzdělávací působení

Dětský nábytek, tělovýchovné nářadí, toalety, umývárny i lůžka pro děti jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídají počtu dětí i jejich věku. Je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly sami brát a následně i uklízet.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem i jejich rodičům přístupné a zdobí tak interiér naší mateřské školy.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada MŠ. Zahrada MŠ je vybavena herními prvky. Na zahradě MŠ máme pískoviště, sportovní sestavy, stůl s lavicemi k odpočinku dětí a domeček pro úklid pomůcek. Zahrada je využitelná ve všech ročních dobách.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů. Pravidelně jsou prováděny revize a drobné opravy nářadí a náčiní pro děti.

Od září 2024 budou na třídách vytvořeny vzdělávacího koutky: Vzdělávací koutky jsou ohraničené učební prostory, různě tematicky zaměřené tak, aby stimulovaly děti k aktivitě, hře a práci. Děti se učí na základě vlastní zkušenosti, od sebe navzájem - nápodobou a pozorováním. Tím, že děti pracují v malých skupinkách, mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, rozvíjet své vyjadřovací schopnosti, chápat a akceptovat rozdíly mezi lidmi. Děti jsou tak vedeny ke spolupráci a samostatnosti. Mají možnost si svoji práci zorganizovat, rozdělit si role a v týmu naplánovat společné řešení. Činnosti ve vzdělávacích koutcích zajišťují skutečnou **individualizaci výuky**. Pedagog zadá úkol a je na dítěti, jakou cestou se k cíli dostane. Děti tak mohou snáze uplatnit svůj styl učení a schopnosti, které jsou mu nejbližší.

Vzdělávací koutky v naší MŠ:

- výtvarný koutek:
 - umožňuje dětem vyjádřit svobodně své pocity, dojmy a zážitky prostřednictvím tvořivých činností. Děti zde mají prostor k rozvoji fantazie. Děti si zde rozvíjí vztah k umění, rozvíjí si estetické cítění, vnímání světa. Děti rozvíjí jemnou a

- hrubou motoriku, vnímání barev, tvarů, prostoru, ale také sociální dovednosti, spolupráci a komunikaci.
- vybavení: různé typy barev, modelovací hmota, hlína, špachtle, čtvrtky a barevné papíry různých velikostí a barev, lepidla, stužky, zbytky látek, vlna, balící papíry, staré časopisy a noviny, pastelky, voskovky, tužky, nůžky, razítka, papírové ruličky apod.
 - přírodovědný koutek:
 - rozvíjí u dětí přirozenou zvědavost a podporuje radost z nově poznávaného
 - vybavení: lupy, mikroskopy, váhy, baterky, lžičky, špejle, provázky, zkumavky, kapátka, encyklopedie, naučné knihy, přírodniny, sady pro pokusy a objevy
 - kostky:
 - děti se v tomto koutku učí vzájemné komunikaci a spolupráci, rozvíjejí svou hrubou motoriku, sociální dovednosti
 - vybavení: lego, různé kostky, stavebnice (dřevěné, plastové), dopravní značky, dopravní prostředky
 - manipulační a stolní hry:
 - děti si rozvíjí jemnou motoriku, učí se dodržovat pravidla her a předem dohodnutá vlastní pravidla
 - vybavení: přírodniny, drobné předměty (s ohledem na věk dětí-nebezpečí spolknutí), geometrické tvary, skládačky, puzzle, stolní hry, hry, které podporují rozvoj jemné motoriky, tangramy, skládačky, navlékání korálků, mozaiky apod.
 - knihy a písmena:
 - Probouzí u dětí zájem o čtení a psaní a podporuje rozvoj předčtenářské gramotnosti. Nabízí dětem příležitost nejen k činnostem zaměřeným na čtení či prohlížení knih, ale také k dalším produktivním činnostem, které dětem umožní poznávat svět písmen, knih a číslic. Děti zde mohou sestavovat slova dle vzoru, psát a kreslit vlastní příběhy, vytvářet tematické plakáty a doplnit je nápisy apod. Tento koutek je místem, kde se děti mohou seznámit s nejrůznějšími pracovními listy a s tím související grafomotorikou a logickými úvahami.
 - vybavení: knihy rozmanitých žánrů a náročností, psací náčiní, papíry, formuláře, kalendáře, různé druhy písmen, číslic apod.
 - hudební koutek:
 - rozvíjí u dětí cit a kladný vztah k hudbě

- vybavení: rytmicko-melodické nástroje, orffovy nástroje, různé formy notových záznamů apod.
- dramatický koutek:
 - Zde probíhají zejména námětové a napodobivé hry, při nichž si děti rozvíjejí komunikační schopnosti, slovní zásobu a paměť. Děti se zde učí různým sociálním rolím, rozvíjejí emoční inteligenci a citovou stránku osobnosti. Dále zde děti zdokonalují své jazykové schopnosti a inteligenci, představivost a tvořivost. Důležité je zajistit soukromí k těmto činnostem.
 - vybavení: kostýmy, divadelní rekvizity, loutky, maňásky, kulisy, velké kusy látek, šátky, oděvy pro panenky, kočárky, zvonek a mikrofon apod.
- digitální koutek:
 - rozvíjí u dětí digitální kompetence
 - práce na interaktivní tabuli
 - práce se včeličkami Bee bot
- sensory play koutek:
 - aktivity rozvíjející a zapojující všechny smysly dítěte
 - Provlékání, šroubování, vkládání, lepení, hrátky s vodou, modelínou, kinetickým pískem, moukou, ale taky přebírání vodních perel, práce s knížkou, třídění na speciálních tácech, vykrajování či malování štětcem i prsty apod.

Konkrétní záměry pro naši mateřskou školu:

- Vybavit koutky potřebným materiálem.
- Doplnění vhodné literatury pro učitelskou i dětskou knihovnu.
- Doplnění programů na interaktivní tabuli.
- Vybudování tzv. „venkovní učebny“

3.2 Životospráva

Strava: dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku.

Děti mají dostatek tekutin během celého dne. Děti mají k dispozici jak vodu, tak čaj.

Děti nejsou nikdy do jídla nuceny, respektujeme individuální potřebu jídla u dětí. Snažíme se děti vhodně a pozitivně motivovat k tomu, aby nachystané jídlo alepsoň ochutnaly.

V případě potřeby speciální výživy je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí.

Denní režim je flexibilní, s možností přizpůsobení se momentálním potřebám, nenadálým situacím či zájmům dětí.

Dobu příchodu a odchodu do mateřské školy neomezujeme, pouze doporučujeme.

Děti mají možnost denně pobývat venku buď na školní zahradě, na vycházkách do okolí MŠ či na školních výletech. Program činností je uzpůsoben kvalitě ovzduší a povětrnostním podmínkám.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě MŠ, ale i ve třídě. Za příznivého počasí jsou pohybové aktivity přesouvány na zahradu MŠ či na nedaleké hřiště u školní družiny. Během školního roku též využíváme tělocvičnu základní školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší spánkovou potřebou je nabídnut jiný alternativní klidový program. U předškolních dětí se v době spánku mladších dětí věnujeme předškolní přípravě a diagnostice.

Děti nejsou nuceny ke spánku, je nepřípustné děti na lůžku držet.

Pedagogové naší mateřské školy vedou děti ke zdravému životnímu stylu jak vzdělávací nabídkou, tak i osobním příkladem.

Konkrétní záměry pro naši mateřskou školu:

- od nového školního roku zařadit návštěvu tělocvičny všemi třídami MŠ
- dovybavit tělovýchovné koutky na třídách novými pomůckami
- zorganizovat výlety do solné jeskyně, na plavecký výcvik
- zařazovat do denního programu zdravotně preventivní cvičení
- zapojení všech tříd do projektu „Se Sokolem do života“

3.3 Psychosociální podmínky

Děti a dospělí se cítí v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně:

- Po příchodu dětí do třídy se paní učitelky přivítají ze zákonnými zástupci pozdravem a s dětmi podáním ruky či jiným dohodnutým gestem. Pokud je potřeba ze strany pedagoga nebo zákonného zástupce něco sdělit, děje se to v tuto ranní dobu.
- Pokud je potřeba projednat individuální vzdělávací potřeby či jiné věci, týkající se konkrétního dítěte, mají zákonní zástupci možnost využít konzultačních hodin.
- Všechny zaměstnankyně naší mateřské školy jednají se zákonnými zástupci a jinými doprovázejícími osobami mile a vstřícně.

- Při jednání se zákonnými zástupci pedagogové naší mateřské školy dodržují pravidla společenského chování a komunikujeme informace takové, které spadají do kompetencí pedagoga mateřské školy.
- Pedagogové přistupují k dětem jako k jedinečným bytostem, které mají právo být sami sebou.
- V přístupu k dětem se projevuje uznání a pozitivní motivace.
- Pedagogové naší mateřské školy respektují individualitu dítěte. Dětem je dán dostatečný prostor pro vyjádření emocí jak pozitivních, tak i negativních.
- K dětem a zákonným zástupcům je přistupováno jako k rovnocenným partnerům.

Nově přichozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí a situaci:

- Zákonný zástupce dítěte se může po ranním přivítání zapojit do hry s dítětem a setrvat ve třídě po delší čas. Je žádoucí, aby zákonní zástupci viděli, jak se s jejich dětmi u nás v mateřské škole pracuje.
- Dítě se ve společnosti zákonných zástupců adaptuje na docházku do MŠ tak dlouho, jak je potřeba.
- V naší mateřské škole je uskutečňován program „Miniškolka“, který probíhá ještě před nástupem dítěte do MŠ.

Program „Miniškolka“

Cílem programu je připravit dítě pro pobyt v MŠ, což znamená:

- Citlivě a pozvolna seznámit dítě s novým prostředím.
- Vytvořit prvotní pouta mezi dítětem a pedagogem.
- Připravit dítěti podněty, díky kterým snadněji naváže kontakty s vrstevníky.
- Podněcovat děti v rozvoji řeči, sebeobsluhy a návykům pro snadnější odloučení od zákonného zástupce.
- Tento program je určen pro nově přijaté děti vždy s doprovodem zákonného zástupce.
- Dětem i zákonným zástupcům jsou nabízené rozmanité hry, výtvarné činnosti, pohybové hry, společné říkanky a písničky.
- „Miniškolka“ je program dobrovolný a zdarma.

Struktura programu:

- 0. setkání

Obsahem je informační schůzka pouze pro rodiče nově přijatých dětí ve třídě a diskuze k problematice nástupu dětí do MŠ. Seznámit rodiče s termíny jednotlivých setkání Miniškolky

(cyklus 1x týdně po dobu měsíce června, 2x měsíčně po dobu měsíce července a 1x v přípravném týdnu v srpnu a trvá 45 minut).

1.-7. setkání Miniškolky simuluje běžný chod činností v MŠ:

- 1. setkání

Ve třídě je připraveno rozmanité herní prostředí. Pedagogové se podáním ruky seznamují s přicházejícími rodiči a dětmi. Děti si spontánně volí svou aktivitu. Rodiče jsou po celou dobu setkání se svým dítětem. Pedagogové se začleňují do her s dětmi, pokouší se o komunikaci, o odpoutání dítěte od rodiče např. pro krátkodobou společnou aktivitu – básnička s pohybem. Motivují děti také k úklidu hraček (písnička). Na závěr je vhodné rozloučit se s každým dítětem a pozvat na další setkání.

- 2. - 4. setkání

Následující setkání probíhají opět v kmenové třídě s pedagogy a liší se mírou účasti rodiče při aktivitách pedagogů s dětmi. Pedagogové připravují různorodé činnosti (pohybového, výtvarného, kreativního, hudebně-tanečního charakteru), motivují děti ke skupinovým aktivitám, používají jako prostředníka třídního maskota (plyšáka). Velmi individuálně posuzují možnosti dětí se odloučit od rodičů. Rodiče mohou opustit třídu poté, co se s dítětem krátce rozloučí, použijí např. vlastní rituál, a odejdou. Pedagogové svým přístupem posilují v rodičích důvěru v to, že je o děti dobře postaráno. Dbají o jmenné oslovení dětí, o citlivý proaktivní přístup při nabízení podnětných aktivit v průběhu celého programu Miniškolky.

Po návratu rodičů do třídy je pedagogové informují o průběhu dění ve třídě po jejich odchodu. Při ztížené adaptaci dítěte je vhodné akceptovat delší přítomnost rodiče.

Pedagogové používají pozitivní hodnocení každého pokroku adaptace dítěte, posilují v dětech pocit jistoty.

- 5. - 6. setkání

Dle provozu MŠ v průběhu letních prázdnin je možné využívat k setkání také zahradu. Pedagogové připravují rozmanité aktivity. Po přivítání zůstávají děti v péči pedagogů, rodiče po rozloučení se s dítětem odchází z areálů MŠ. Při vyzvedávání dítěte obdrží informace o průběhu setkání.

- 7. setkání

V průběhu přípravného týdne v srpnu probíhá poslední setkání, kdy se děti seznámí s prostory šatny, svou skříňkou, místem pro ručník, skleničkou pro pitný režim. Pokud je adaptace dětí příznivá, setkání proběhne bez účasti rodičů. Děti se střídají u různorodých činností, při

písničky proběhne společný úklid hraček a následuje společná krátká hra v kruhu (básnička, písnička, taneček). Schůzka končí rozloučením se a předáním dětí rodičům.

Pedagogové naší mateřské školy respektují potřeby dětí, reagují na jejich potřeby a pomáhají v jejich uspokojení. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností:

- Dítě má dostatek času na spontánní činnosti a jejich dokončení.
- Děti, které pracují ve zrychleném tempu mají k dispozici doplňující činnosti.
- Pedagogové naší mateřské školy nevyžadují dokončení práce v daný časový úsek. Dítě má možnost rozdělit si plnění prací na více dní.
- Ve třídách se pracuje individuálně, skupinově i společně.
- Děti mají dostatek volnosti při volbě her.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z dětí není zvýhodňováno ani znevýhodněno. Jakékoliv projevy nerovností, podněcování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit se pravidlům soužití:

- Ve třídách jsou vytvářena pravidla vzájemného soužití. Tyto pravidla jsou zpravidla vyvozovány na začátku školního roku společně s dětmi. Děti se na tvorbě pravidel podílejí (ať už na znění pravidla, nebo na kresbě určitého pravidla). Pravidla vzájemného soužití mají vzor „žádoucího chování“ (například: Ve třídě chodíme pomalu, Ve třídě mluvíme klidným hlasem....)
- Děti se v prostoru třídy pohybují volně. Pokud dítě potřebuje odejít na WC, oznamuje tuto skutečnost pedagogovi.
- Děti ze třídy svévolně neodcházejí.
- Pedagogové naší mateřské školy jsou pozitivním příkladem pro děti ve všech směrech.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřipustná:

- Pedagog slovně nemanipuluje s dítětem
- Pedagog dětem neradí, ale snaží se dítěti ukázat cestu, která vede k dosažení určitého cíle.

- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v rozvoji jejich zvědavosti a radosti z objevování.
- U pedagoga směrem k dítěti převažuje pozitivní hodnocení.
- Pedagogové se s dětmi snaží domluvou a kompromisem vyřešit nastalé nepříjemné situace. O těchto situacích pedagogové s dětmi hovoří v komunitním kruhu.
- Pedagogové se snaží omezovat nezdravé soutěžení dětí.
- Pedagogové rozvíjejí v dětech vzájemnou toleranci, ohleduplnost a zdvořilost.
- Pedagogové dodržují diskrétnost: nehovoří o dítěti v jeho přítomnosti.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

- Pedagog při plánování tematických okruhů vychází z potřeb dětí, z jejich přání a námětů. Děti se tak stávají přímými účastníky plánování vzdělávací nabídky.
- Pedagogové se vyvarovávají paušálních pochval.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky):

- Dospělí mezi sebou mají přátelské vztahy, jdou dětem příkladem.
- Pedagog se směje spolu s dětmi, umí si ze sebe udělat legraci.
- Pedagog dokáže přiznat to, že něco neví, není si jistý.
- Pedagog bere vážně situace, které jsou pro děti důležité a obracejí se o pomoc na pedagoga.

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí):

- Pedagog s dětmi nastalou situaci řeší v komunitním kruhu nebo individuálně dle povahy a potřeb konkrétního dítěte.
- Pedagog reaguje na nastalé situace adekvátně, nezaujatě, s přiměřenou dávkou empatie. V řešení nastalé situace převažuje dohoda či kompromis.

Konkrétní záměry pro naší mateřskou školu:

- Zkvalitnit spolupráci s rodinou dítěte.
- Podporovat v dítěti důvěru k pedagogovi.
- Propojit pomyslný trojúhelník: Pedagog x dítě x zákonný zástupce a vybudovat tento vztah postavený na vzájemné důvěře.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby:

- Provoz mateřské školy je od 6:00 do 16:00 hodin.
- Scházení dětí je zpravidla od 6:00 do 8:00 hodin.
- Rozcházení dětí je zpravidla od 15:00 do 16:00 hodin.
- Po dohodě s pedagogem je možný příchod a odchod dětí kdykoliv během dne.
- Dítě přebírá od zákonných zástupců pedagog. Tato část ranního rituálu se zpravidla uskutečňuje ve třídě.
- Děti mají dostatek času na dokončení činnosti, her.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, s dětmi pedagogové pracují jak v malých, tak velkých skupinkách, tak se s dítětem pracuje i individuálně.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity:

- Dětem naší mateřské školy je nabízen dodatek aktivit, které rozvíjejí pohybové dovednosti dětí.
- Do vzdělávací nabídky jsou denně zařazeny zdravotní cvičení, kdy pedagog dbá na správné provedení daného cviku.
- Pedagog jde dětem příkladem a vysvětluje dětem důležitost pohybu pro naše zdraví.
- Naše mateřská škola je zapojena do projektu „Se Sokolem do života“: jedná se o nejrozšířenější projekt pro podporu pohybové gramotnosti u dětí předškolního věku.
- 1x v týdnu každá třída navštěvuje tělocvičnu při ZŠ, kde je dostatek prostoru pro různorodé pohybové aktivity.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání:

- Pedagog odpovídá za vzdělávací nabídku činností, která by měla být pestrá a pro děti zajímavá.

- Během dne pedagog sleduje dění ve třídě, individuální zvláštnosti dětí, chování dětí při řešení konfliktů, což se stává podkladem pro další diagnostickou práci s dítětem.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim:

Charakteristika adaptačního programu

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí školy.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační program. Rodičům je dána možnost strávit s dítětem v mateřské škole určitý čas – tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává nový pocit důvěry a bezpečí ve vztahu k paní učitelkám. Pedagog uplatňuje adaptační program v průběhu měsíce září, na začátku školního roku, a s každým příchodem nového dítěte do mateřské školy.

Adaptační program je takové doporučení od nás, pedagogů, jak postupovat, aby si dítě na mateřskou školu rychle a plynule zvyklo, těšilo se na ni, aby při příchodu do mateřské školy a při odloučení maminky či tatínka neplakalo.

Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do mateřské školy. V naší mateřské škole funguje tzn. tříměsíční zkušební doba.

Jaký je záměr adaptačního programu?

Záměrem adaptačního programu je hlavně přiblížit mateřskou školu dětem a rodičům, které se připravují na zahájení docházky dítěte do mateřské školy. Dítě a rodiče se seznamují s pedagogy, s prostředím mateřské školy a chodem mateřské školy.

Dalším důležitým úkolem adaptačního programu je seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte od rodiny do nového prostředí. Rodiče jsou tak seznámeni s režimem dne a pedagogové jim zprostředkovávají informační a poradenský servis.

Dětem, které budou v budoucnu navštěvovat mateřskou školu je umožněno nenásilné seznamování v prostředí mateřské školy - Den otevřených dveří v MŠ, Zápis dítěte do MŠ, pobyt na zahradě MŠ po domluvě s vedením MŠ.

Adaptační program je v naší mateřské škole dostatečně flexibilní a je individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

Fáze adaptačního programu

1. fáze – probíhá před nástupem dítěte do mateřské školy

Den otevřených dveří: Mateřská škola se poprvé setkává s dítětem a zákonnými zástupci na Dni otevřených dveří, kdy se mohou přijít podívat rodiče s dětmi. Rodiče si mohou společně s dětmi prohlédnout prostory mateřské školy, seznámit se s režimem dne, s pedagogickými pracovníky, s prací pedagogů na třídě, s nabídkou vzdělávacího programu apod.

Miniškolka: rodiče mohou s dětmi navštěvovat mateřskou školu již v adaptačních odpoledních, které jsou určeny pro nově příchozí děti. Děti si tak postupně zvykají na režim a provoz mateřské školy, zvykají si na vyšší počet dětí kolem sebe a na pedagogy, kteří v naší mateřské škole děti vzdělávají.

1. fáze – probíhá po nástupu dítěte do mateřské školy – individuálně!!

- Tato fáze navazuje na předchozí, kdy děti jsou s prostředím MŠ již seznámeny
- Je velmi individuální. Někteří zákonní zástupci dětí nemají možnost postupovat zvolna při adaptaci.
- Pokud dítě nastupuje do MŠ poprvé opravdu až v září, je třeba přistupovat velmi individuálně a domluvit se se zákonnými zástupci na postupné adaptaci
- Při této fázi dochází k navázání spolupráce pedagogů s rodiči dítěte – rodiče by měli sdělit pedagogům potřebné informace o dítěti – zdravotní stav, alergie, specifické projevy chování, návyky v jídlu apod. – pokud již tak neučinili předchozí fázi adaptace
- pedagogové doporučují zákonným zástupcům dítěte:
 - aby jejich dítě trávilo první dny ve školce pár hodin denně.
 - je dobré, aby malé děti nezůstávaly ve školce z počátku na odpolední odpočinek, aby všechny změny probíhaly postupně a plynule
 - postupně se čas, který dítě tráví v MŠ prodlužuje a teprve v momentě, kdy je dítě zcela připravené na celodenní režim, zůstává ve školce

O adaptaci se hovoří z pravidla o prvních dvou měsících pobytu dítěte v MŠ.

1. fáze – pokud probíhá adaptace bez potíží, dítě zůstává v mateřské škole na celodenní pobyt

Je důležité, aby jednotlivé návštěvy nebyly v dlouhém časovém rozmezí. Pokud dítě v průběhu adaptace onemocní, při příchodu dítěte opět do mateřské školy a probíhá adaptační program opět od začátku.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu:

- Pedagog pružně reaguje na individuální možnosti dětí, na aktuální potřeby dítěte.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atd:

- pedagog se snaží vytvořit rámci vzdělávací nabídky co nejpestřejší prostředí, aby každé dítě mělo možnost rozvíjet svou osobnost cestou, která mu je nejpřirozenější.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách:

- Pedagog pracuje tak, aby ve své práci plně využil všechny zmíněné formy vzdělávání.
- Ve třídě jsou vytvořeny vzdělávací koutky, které děti podporují ve zmíněných forem vzdělávání.
- Pedagog zařazuje do výchovně - vzdělávacího procesu i skupinové činnosti, které u dětí podporují spolupráci a sociální aspekt života.
- Při individuálních činnostech se pedagog naší mateřské školy zaměřuje především na diagnostiku a nadále si utváří plný obraz toho, co je u dítěte potřeba upevnit a zautomatizovat.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod:

- Na každé třídě je dětem k dispozici klidový koutek, kde má dítě možnost relaxovat.
- Pedagog respektuje intimitu dítěte a dává mu dostatek času a prostoru na osobní hygienu.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí:

- Pedagog plánuje tematické plány tak, aby na sebe navazovaly a zároveň, aby vycházely z přání dětí.
- Pedagog vede ucelenou diagnostiku dítěte a nadále dle této diagnostiky uplatňuje vzdělávací formy a metody své práce. Pedagog je věčným pozorovatel dětí a má přehled o individuálních potřebách dítěte.
- Pedagog je odborníkem v oblasti dětské psychiky a dle svých znalostí a dovedností s dětmi pracuje a uplatňuje individuální přístup k dítěti.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas):

- Pedagog využívá metodické pomůcky na třídě.
- Pedagogové naší mateřské školy si pomůcky mohou mezi třídami zapůjčit.
- Pedagogové se navzájem inspirují ve vzdělávací nabídce.
- Pedagog využívá poznatky z odborné literatury.
- Pedagog se připravuje na výchovně - vzdělávací proces dopředu a pomůcky jsou dostatečně inspirující a zajímavé.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě , spojování tříd je maximálně omezeno:

- Naše mateřská škola dodržuje stanovený maximální počet na třídách.
- Pedagogové naší mateřské školy dbají na maximální bezpečí dětí.

Konkrétní záměry v naší mateřské škole:

- Pořídít mezi toalety přepážky, která bude dítěti umožňovat intimitu.
- Více zařazovat do výchovně - vzdělávacího procesu experimenty.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny:

- Mateřská škola je řízena ředitelem Základní a mateřské školy Dolní Dunajovice, který do řízení MŠ zapojuje zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání.
- Každý zaměstnanec je seznámen se svou náplní práce a je povinen ji dodržovat.
- Všichni zaměstnanci MŠ jsou seznámeni s: pracovním řádem, vnitřním řádem, provozním řádem, školním řádem.
- Všichni zaměstnanci MŠ dodržují BOZ a PO.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak i navenek:

- V šatnách dětí jsou vytvořeny informační nástěnky (šatna Motýlci, šatna Berušky, šatna Včeličky).
- Informace jsou také vyvěšeny ve venkovních vitrínách.
- Zaměstnanci MŠ mají pravidelné pedagogické rady, ze kterých jsou vedeny zápisy, které jsou opatřeny podpisy zaměstnanců.
- Veškeré informace týkající se změn předpisů, zákonů, vyhlášek či směrnic, jsou předávány vedoucím zaměstnancem ostatním pedagogům formou ústní či písemnou prostřednictvím společného chatu, emailové korespondence či systému Edupage.

Při vedení zaměstnanců ředitel a vedoucí zaměstnanec MŠ vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim

dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP:

- Vedoucím zaměstnancem MŠ je vyhodnocována práce všech zaměstnanců MŠ, snaží se pozitivně motivovat a podporovat jejich vzájemnou spolupráci
- Vedoucí zaměstnanec MŠ vnímá vzniklé problémy a snaží se je neodkladně řešit.
- Pro každý rok jsou určeny doplňkové úkoly jednotlivých pedagogů MŠ.

Vedoucí pracovník MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče:

- Pedagogové se snaží o vstřícnou spolupráci a navzájem si projevují náklonnost, důvěru, toleranci a pochopení.
- Pedagogové se vzájemně inspirují a předávají své zkušenosti dalším kolegyním.
- Snažíme se o vybudování vzájemné důvěry mezi dítětem x pedagogem a rodičem. Vzájemná důvěra je stavebním kamenem pro další fungování a upevňování vztahu pedagoga a zákonného zástupce.
- Zákonní zástupci mají prostor vyjádřit své postřehy a požadavky a na základě těchto informací se snažíme nadále přizpůsobit podmínky vzdělávání.
- Akce, které se pořádají pro děti a jejich rodiče a jsou pod záštitou mateřské školy, jsou velkým přínosem pro upevnění vzájemných vztahů.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu:

- V MŠ je vypracován funkční systém hodnocení, ze kterého se vychází k plánování dalšího chodu MŠ.
- Zákonným zástupcům je vždy na konci školního roku rozdán Dotazník spokojenosti, který poté prochází zhodnocením.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

- Spolupráce se zřizovatelem se odráží zejména při pravidelných konzultacích a při plánování větších stavebních oprav a úprav budovy a pozemku MŠ.

- Vzhledem k tomu, že mateřská škola spadá pod základní školu, je spolupráce se ZŠ na vysoké úrovni.
- Mateřská škola pravidelně spolupracuje s paní logopedkou z Mikulova. NA začátku školního roku probíhá logopedická depistáž.
- Mateřská škola pravidelně nabízí screening zraku ve spolupráci s odborníkem.

Konkrétní záměry v naší mateřské škole:

- Pravidelně vyhodnocovat fungování MŠ z pohledu zákonných zástupců a veřejnosti.
- Doplnovat koncepci MŠ.
- Budovat vzájemnou důvěru mezi pedagogy a zákonných zástupců.
- Plánovat více společných akcí pro děti a jejich rodiče.
- Větší propagace MŠ na veřejnosti.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

- Každý školní rok je vytvořen plán DVPP, podle kterého se řídíme. Tento plán je možné doplňovat v průběhu roku.
- Pedagogové naší mateřské školy si předávají informace a inspiraci, kterou načerpaly během DVPP.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání:

- Je vypracován Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti:

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny:

- Pedagogové jedné třídy se překrývají v pracovní době minimálně 2,5 hodiny denně.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí):

- Pedagogové naší MŠ pracují v souladu se Školním řádem a se Školním vzdělávacím programem.
- Jakékoliv netýmové chování, nedodržování pracovní náplně či provinění proti pravidlům GDPR, ať už vůči ostatním zaměstnancům MŠ, dětem nebo zákonným zástupcům, je považováno za porušení pracovní kázně a může vést až k postihu spadajícím do oblasti řešení pracovně - právních vztahů.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět:

- V maximální možné míře respektujeme krizové nebo náročné rodinné situace, se kterými nás zákonný zástupce dítěte seznámí.
- Respektujeme individuální potřeby dětí.

Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání:

- V naší MŠ jsou zřízeny konzultační hodiny, které mohou zákonní zástupci využít.
- Pokud má pedagog potřebu se zákonným zástupcem řešit problém, pedagog využívá možnosti domluvit si se zákonným zástupcem schůzku. O této schůzce je veden Zápis z jednání se zákonným zástupcem.
- Ve třídě předškolních dětí probíhají Edukativně stimulační skupiny pro děti předškolního věku. Součástí těchto setkání je i konzultační činnost.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí:

- Zákonní zástupci dětí mají možnost bezplatného zapůjčení odborné literatury z učitelské knihovny.
- Ve spolupráci s odborníky nabízíme zákonným zástupcům specializované služby v oblasti logopedie nebo péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Výsledky z těchto vyšetření se používají po dohodě se zákonnými zástupci při vypracování individuálních plánů pro děti.

Konkrétní záměry pro naší mateřskou školu:

- Spolupracovat se zákonnými zástupci dětí na společné výchově a vzdělávání dětí.
- Informovat rodiče o veškerém dění v MŠ.
- Maximálně zapojit rodiče do dění v MŠ.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP (bezbariérový přístup, zvýšený bezpečnostní dohled), je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení ...). Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými

zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga.

Záměry:

- zajistit dostatek kompenzačních pomůcek pro děti ze SVP
- v případě přijetí dítěte do MŠ ze SVP zajistit kvalitní výchovně-vzdělávací působení - samostudium ze strany pedagogů, účast na DVPP
- vypracování PLPP či IVP dle závěrů ze SPC
- mít vytvořeny potřebné podmínky pro přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (individuální plány rozvoje, asistent pedagoga, speciální pomůcky, spolupráce se SPC...) ☒
- včasné vyhodnocení za podpory odborníků možnost účast asistenta pedagoga a integrace dítěte. Zajistit alternativní nabídku aktivit pro zkvalitnění vzdělávání

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Ve věkově heterogenní třídě jsou

pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola disponuje dostatečně velkými prostorami, které splňují podmínky pro nejrozličnější skupinové i individuální činnosti dětí. V MŠ jsou 3 třídy. V podkroví a v prvním poschodí heterogenní třídy naplněny dětmi ve věku od 2 do 4 let. V přízemí se nachází třída předškolních dětí. Celková kapacita MŠ je 65 dětí.

Každá třída je vybavena vlastním sociálním zařízením pro děti i pro zaměstnance, šatnou pro děti, kuchyňkou na výdej jídla. Všechny třídy jsou vybaveny novým moderním nábytkem, který odpovídá stanoveným normám. Hračky, didaktické pomůcky a ostatní vybavení je moderní a je neustále doplňováno dle potřeb dětí. Dětský nábytek, hračky i didaktický materiál odpovídá počtu dětí ve třídách. Hračky i další pomůcky jsou v dosahu dětí tak, aby si je děti mohly sami půjčovat. Ve třídách i v šatnách je prostor pro umístění dětských prací a výtvorů.

Věkové rozložení dětí se střídá každý rok. Třída předškolních dětí se střídá každé 2 roky.

Názvy tříd :

- Motýlci
- Berušky
- Včeličky

Třída mladších dětí:

Výchovně - vzdělávací práce je v těchto třídách zaměřena na adaptaci dětí do prostředí MŠ, děti se zde učí základním pravidlům soužití, získávají základní návyky, seznamují se s okolním světem. Prohlubují si své hygienické návyky, rozvíjejí si jemnou a hrubou motoriku, osvojují si základy při práci s barvami a pomůckami. Děti si rozvíjejí své komunikační a kooperativní dovednosti. U starších dětí se zaměřujeme na upevňování hygienických a sociálních návyků a na prohlubování praktických dovedností.

Adaptační program MINIŠKOLKA:

Nástup dětí do mateřské školy je často náročným milníkem pro celou rodinu. Ve snaze podílet se na usnadnění začlenění se dítěte do širší socializační skupiny, nabízíme rodičům a dětem adaptační program Miniškola.

Tento program je ukotven ve Školním vzdělávacím programu Mateřské školy Dolní Dunajovice. Je zdarma a účast rodičů s dětmi je dobrovolná. Pedagogové s ohledem na dosavadní zkušenosti v této problematice program doporučují absolvovat.

Cílem Miniškolky je:

- citlivě a pozvolna seznámit děti a rodiče s prostředím MŠ
- vytvořit prvotní pouta mezi dětmi, rodiči a pedagogy
- usnadnit dětem navázání kontaktů s vrstevníky prostřednictvím společných aktivit
- informovat rodiče o vhodné úrovni připravenosti dětí na docházku do MŠ

Struktura programu Miniškolka:

- 0. setkání

Obsahem je informační schůzka pouze pro rodiče nově přijatých dětí ve třídě a diskuze k problematice nástupu dětí do MŠ. Seznámit rodiče s termíny jednotlivých setkání Miniškolky (cyklus 1x týdně po dobu měsíce června, 2x měsíčně po dobu měsíce července a 1x v přípravném týdnu v srpnu a trvá 45 minut).

1.-7. setkání Miniškolky simuluje běžný chod činností v MŠ:

- 1. setkání
Ve třídě je připraveno rozmanité herní prostředí. Pedagogové se podáním ruky seznamují s přicházejícími rodiči a dětmi. Děti si spontánně volí svou aktivitu. Rodiče jsou po celou dobu setkání se svým dítětem. Pedagogové se začleňují do her s dětmi, pokouší se o komunikaci, o odpoutání dítěte od rodiče např. pro krátkodobou společnou aktivitu – básnička s pohybem. Motivují děti také k uklidu hraček (písnička). Na závěr je vhodné rozloučit se s každým dítětem a pozvat na další setkání.
- 2. - 4. setkání
Následující setkání probíhají opět v kmenové třídě s pedagogy a liší se mírou účasti rodiče při aktivitách pedagogů s dětmi. Pedagogové připravují různorodé činnosti (pohybového, výtvarného, kreativního, hudebně-tanečního charakteru), motivují děti ke skupinovým aktivitám, používají jako prostředníka třídního maskota (plyšáka). Velmi individuálně posuzují možnosti dětí se odloučit od rodičů. Rodiče mohou opustit třídu poté, co se s dítětem krátce rozloučí, použijí např. vlastní rituál, a odejdou. Pedagogové svým přístupem posilují v rodičích důvěru v to, že je o děti dobře postaráno. Dbají o jmenné oslovení dětí, o citlivý proaktivní přístup při nabízení podnětných aktivit v průběhu celého programu Miniškolky.
Po návratu rodičů do třídy je pedagogové informují o průběhu dění ve třídě po jejich odchodu. Při ztížené adaptaci dítěte je vhodné akceptovat delší přítomnost rodiče. Pedagogové používají pozitivní hodnocení každého pokroku adaptace dítěte, posilují v dětech pocit jistoty.

- 5. - 6. setkání
Dle provozu MŠ v průběhu letních prázdnin je možné využívat k setkání také zahradu. Pedagogové připravují rozmanité aktivity. Po přivítání zůstávají děti v péči pedagogů, rodiče po rozloučení s dítětem odchází z areálů MŠ. Při vyzvedávání dítěte obdrží informace o průběhu setkání.
- 7. setkání
V průběhu přípravného týdne v srpnu probíhá poslední setkání, kdy se děti seznámí s prostory šatny, svou skříňkou, místem pro ručník, skleničkou pro pitný režim. Pokud je adaptace dětí příznivá, setkání proběhne bez účasti rodičů. Děti se střídají u různorodých činností, při písničce proběhne společný úklid hraček a následuje společná krátká hra v kruhu (básnička, písnička, taneček). Schůzka končí rozloučením se a předáním dětí rodičům.

Třída předškolních dětí:

V této třídě je hlavní náplní práce rozvoj komunikativních a kooperativních dovedností a schopností dítěte, je kladen důraz na všestranný rozvoj dětské osobnosti a v rámci práce s předškolními dětmi na získávání potřebných kompetencí pro úspěšný vstup do základní školy.

V třídě předškolních dětí se pedagogové zaměřují na intenzivní propojení předškolní přípravy mezi mateřskou školou a zákonnými zástupci. Na základě této skutečnosti probíhají na třídě předškolních dětí Edukativně stimulační skupiny pro děti předškolního věku.

Program Edukativně stimulační skupiny pro děti předškolního věku (ESS):

- ESS jsou programem, který si klade za cíl komplexní a systematický rozvoj předškolních dětí. Hravou formou podněcuje schopnosti, dovednosti a funkce důležité pro zvládnutí trivie (tj. budoucí čtení, psaní, počítání). Snaží se v dětech probouzet zvědavost, pomáhá jim postupně si zvykat na cílenou práci, soustředit se na činnost úkolového typu, pracovat a komunikovat v kolektivu, dodržovat pravidla atd.
- Program úzce souvisí s problematikou školní zralosti, připravenosti, respektuje přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku, má význam depistážní a preventivní.
- Poskytuje ucelený systém předškolního vzdělávání, který poukazuje na dílčí oblasti vývoje, jejich vzájemnou propojenost a podmíněnost, také na posloupnost vývoje. Postupuje po krocích od jednoduššího ke složitějšímu.
- Kromě poznávacích kompetencí v programu rozvíjíme i další neméně důležité předpoklady pro školní práci. Nenásilným způsobem pomáháme dítěti osvojovat si pracovní návyky, ke kterým patří vzájemná koncentrace pozornosti, smysl pro povinnost, uvědomování si toho, že je třeba úkol dokončit. Zároveň si dítě procvičuje i

svoje sociální a komunikativní dovednosti. Učí se respektovat autoritu, pracovat pod jejím vedením, komunikovat s ní, ale také s ostatními dětmi, dodržovat určitá pravidla činností a sociálního chování.

- Program je rozdělen do 10 lekcí. Každá lekce má svou strukturu, kterou si pedagog uzpůsobí dle své preference.
- Lekce má cca 60 minut.
- Počet dětí v jedné lekci je max 8. Vždy je na lekci přítomen 1 ze zákonných zástupců. Většinou ten, kdo nadále s dítětem doma pracuje.
- ESS vedou 2 pedagogové (výjimkou jsou provozní důvody).
- Zákonní zástupci získávají podporu od pedagoga.
- ESS začínají zpravidla v říjnu, jsou každé 2 týdny.
- Před první lekcí ESS je připraveno tzn. Nulté setkání, kde se zákonní zástupci dozví význam těchto skupin, strukturu a pravidla.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

- sourozenecké vazby
- zohledňování přání rodičů
- věkově podobné složení třídy (stejný počet dětí mladších tří let rozdělit do dvou tříd stejnoměrně)
- podobný počet dívek a chlapců na třídě

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dva pedagogové jsou zpravidla přítomni při pobytu venku, přes oběd a při přípravě na odpolední odpočinek.

Při školní akci či když to okolnosti vyžadují, jsou ve třídě přítomni oba pedagogové.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

- Kritéria přijímacího řízení jsou každoročně upravována dle aktuální situace a konzultovaná se zřizovatelem. Termín, místo a dobu přijímacího řízení stanoví vedení MŠ po dohodě se zřizovatelem - bývá převážně v měsíci dubnu a květnu předcházejícího školního roku, pro který bude dítě do MŠ zapsáno. Veřejnost je informována prostřednictvím webových stránek školy a na informační tabuli v MŠ.

- Podle platné legislativy jsou vyvěšeny a zveřejněny seznamy registračních čísel dětí přijatých i nepřijatých nejen na nástěnce v MŠ, ale i na webových stránkách školy.
- Přednostně se přijímají k předškolnímu vzdělávání děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky; dítě, jehož zákonní zástupci mají trvalé bydliště v Dolních Dunajovicích; děti, které dosáhnou 3 let věku k 1. 9. daného školního roku - posloupnost dle věku sestupně.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, v případě, že ukončí docházku některé z dětí.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě:

- V odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a. Jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.
- b. Uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno.
- c. Důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitel školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

"Zaseje-li někdo do mladého těla ušlechtilou výchovu, žije a roste v něm po celý život a nezmaří ji ani déšť, ani sucho."

Cílem našeho ŠVP je připravit pro děti takové podmínky, prostředí a nabídku činností, aby dítě v MŠ prožívalo chvíle plné radosti a pohody, aby se cestou přirozené výchovy za spoluúčasti rodiny rozvíjely v samostatné a zdravě sebevědomé jedince, dobře připravené pro další život. Chceme vytvořit takovou mateřskou školu, která je hravá, kamarádká, empatická, tvůrčí a vstřícná nejen k dětem, ale i k rodičům.

Ve výchovně - vzdělávacím procesu se převážně zaměřujeme na:

- výchovu dětí k péči o životní prostředí a posilování citové vazby k přírodě, zvířatům, člověku a uvědomění si, že na světě nejsme sami
- nabízení dětem rozmanitou nabídku výchovně - vzdělávacích činností, aby každé dítě mohlo najít uspokojení dle vlastní potřeby
- rozvíjení individuality každého dítěte, jeho talent, tvořivost, samostatnost a nadání
- upevňování v dětech nová přátelství, porozumění a cit pro druhé
- rozvíjení u dětí komunikativní schopnosti, umět se rozhodnout a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí a své chování
- být dětem i zákonným zástupcům dobrým partnerem při výchově a vzdělávání dítěte
- udržet příznivé klima školy, stále více se otevřít veřejnosti, a tak přispívat ke kvalitě celkového klimatu obce.
- se zákonnými zástupci jednat v duchu co nejužší spolupráce.

Naší společnou snahou je, aby se děti v mateřské škole cítily co nejlépe a do mateřské školy chodily rády a s chutí a aby zákonní zástupci dětí věřili tomu, že dětem dáváme vše, co je v našich silách.

V září 2024 na třídách vznikají nově vzdělávací koutky, které podporují individualizaci ve vzdělávání.

Vzdělávací koutky jsou ohraničené učební prostory, různě tematicky zaměřené tak, aby stimulovaly děti k aktivitě, hře a práci. Děti se učí na základě vlastní zkušenosti, od sebe navzájem - nápodobou a pozorováním. Tím, že děti pracují v malých skupinkách, mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, rozvíjet své vyjadřovací schopnosti,

chápat a akceptovat rozdíly mezi lidmi. Děti jsou tak vedeny ke spolupráci a samostatnosti. Mají možnost si svoji práci zorganizovat, rozdělit si role a v týmu naplánovat společné řešení. Činnosti ve vzdělávacích koutcích zajišťují skutečnou **individualizaci výuky**. Pedagog zadá úkol a je na dítěti, jakou cestou se k cíli dostane. Děti tak mohou snáze uplatnit svůj styl učení a schopnosti, které jsou mu nejbližší.

Vzdělávací koutky v naší MŠ:

- výtvarný koutek:
 - umožňuje dětem vyjádřit svobodně své pocity, dojmy a zážitky prostřednictvím tvořivých činností. Děti zde mají prostor k rozvoji fantazie. Děti si zde rozvíjí vztah k umění, rozvíjí si estetické cítění, vnímání světa. Děti rozvíjí jemnou a hrubou motoriku, vnímání barev, tvarů, prostoru, ale také sociální dovednosti, spolupráci a komunikaci.
 - vybavení: různé typy barev, modelovací hmota, hlína, špachtle, čtvrtky a barevné papíry různých velikostí a barev, lepidla, stužky, zbytky látek, vlna, balící papíry, staré časopisy a noviny, pastelky, voskovky, tužky, nůžky, razítka, papírové ruličky apod.

- přírodovědný koutek:
 - rozvíjí u dětí přirozenou zvědavost a podporuje radost z nově poznávaného
 - vybavení: lupy, mikroskopy, váhy, baterky, lžičky, špejle, provázky, zkumavky, kapátka, encyklopedie, naučné knihy, přírodniny, sady pro pokusy a objevy

- kostky:
 - děti se v tomto koutku učí vzájemné komunikaci a spolupráci, rozvíjejí svou hrubou motoriku, sociální dovednosti
 - vybavení: lego, různé kostky, stavebnice (dřevěné, plastové), dopravní značky, dopravní prostředky

- manipulační a stolní hry:
 - děti si rozvíjí jemnou motoriku, učí se dodržovat pravidla her a předem dohodnutá vlastní pravidla
 - vybavení: přírodniny, drobné předměty (s ohledem na věk dětí-nebezpečí spolknutí), geometrické tvary, skládačky, puzzle, stolní hry, hry, které podporují rozvoj jemné motoriky, tangramy, skládačky, navlékání korálků, mozaiky apod.

- knihy a písmena:
 - Probouzí u dětí zájem o čtení a psaní a podporuje rozvoj předčtenářské gramotnosti. Nabízí dětem příležitost nejen k činnostem zaměřeným na čtení či prohlížení knih, ale také k dalším produktivním činnostem, které dětem umožní poznávat svět písmen, knih a číslic. Děti zde mohou sestavovat slova

dle vzoru, psát a kreslit vlastní příběhy, vytvářet tematické plakáty a doplnit je nápisy apod. Tento koutek je místem, kde se děti mohou seznámit s nejrůznějšími pracovními listy a s tím související grafomotorikou a logickými úvahami.

- vybavení: knihy rozmanitých žánrů a náročností, psací náčiní, papíry, formuláře, kalendáře, různé druhy písmen, číslic apod.
- hudební koutek:
 - rozvíjí u dětí cit a kladný vztah k hudbě
 - vybavení: rytmicko-melodické nástroje, orffovy nástroje, různé formy notových záznamů apod.
- dramatický koutek:
 - Zde probíhají zejména námětové a napodobivé hry, při nichž si děti rozvíjejí komunikační schopnosti, slovní zásobu a paměť. Děti se zde učí různým sociálním rolím, rozvíjejí emoční inteligenci a citovou stránku osobnosti. Dále zde děti zdokonalují své jazykové schopnosti a inteligenci, představivost a tvořivost. Důležité je zajistit soukromí k těmto činnostem.
 - vybavení: kostýmy, divadelní rekvizity, loutky, maňásky, kulisy, velké kusy látek, šátky, oděvy pro panenky, kočárky, zvonek a mikrofon apod.
- digitální koutek:
 - rozvíjí u dětí digitální kompetence
 - práce na interaktivní tabuli
 - práce se včeličkami Bee bot
- sensory play koutek:
 - aktivity rozvíjející a zapojující všechny smysly dítěte
 - Provlékání, šroubování, vkládání, lepení, hrátky s vodou, modelínou, kinetickým pískem, moukou, ale taky přebírání vodních perel, práce s knížkou, třídění na speciálních tácech, vykrajování či malování štětcem i prsty apod.

Konkrétní záměry pro naši mateřskou školu:

- Vybavit koutky potřebným materiálem.
- Doplnění vhodné literatury pro učitelkou i dětskou knihovnu.
- Doplnění programů na interaktivní tabuli.
- Vybudování tzn. „venkovní učebny“

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Vychovávat děti k sounáležitosti k přírodě:
Vytvářet v dětech pozitivní vztah ke svému živému v jeho okolí. Přírodu využívat k přímému pozorování živé a neživé přírody, podporovat v dětech zdravou zvědavost a radost z objevování.
- Zaměřit se na úzkou spolupráci s rodinou dítěte:
Podporovat důvěru, která vzniká při příchodu dítěte do MŠ, zaměřit se na to, aby důvěra a forma spolupráce se zákonnými zástupci dítěte byla promyšlená, cílená a založena na skvělé komunikaci.
- Nabízet dětem podnětné prostředí a zajímavé činnosti ve výchovně vzdělávacím procesu:
Vybavit třídy dostatečným materiálem, který bude v dětech prohlubovat touhu zkoumat, tvořit a bude rozvíjet jejich kreativitu a fantazii.
- Spolupráce s obcí Dolní Dunajovice:
Zaměřit se na cílenou spolupráci se Spolkem rodičů, obcí Dolní Dunajovice, Klubem seniorů, Dunájkem. Být školkou otevřenou veřejnosti a dát tak veřejnosti možnost nahlédnout do procesu, který se v MŠ uskutečňuje.
- Podporovat v dítěti schopnost poznávání sebe sama, svých emocí a umět s emocemi pracovat.
- Zaměřit se na logopedickou prevenci u dětí:
Preventivně působit na děti v oblasti logopedie. Pravidelně zařazovat logopedické chvilky do výchovně - vzdělávacího procesu. Zaměřit se na užší spolupráci s paní logopedkou z Mikulova.
- Podpořit v dětech sebedůvěru, jejich individualitu, prožívání dětí:
Zaměřit se na rozvoj vzdělávacích koutků.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- při výchovně - vzdělávacím procesu jsou voleny formy individuální, párové, skupinové i frontální. Jejich zastoupení ve výchovně . vzdělávacím procesu je vyvážené.
- individuální: děti pracují individuálně a je možnost dítě více rozvíjet dle jeho možností.
- Párové: dítě se učí spolupráci ve dvojici. Dítě má možnost naučit se domlouvat, pozorovat ostatní a dle toho usměrňovat své jednání a chování.
- Skupinové: Děti spolupracují a učí se řešit problémy společnou cestou, domluvou. Děti mají možnost spojovat dílčí výsledky do větších celků, hodnotit tak přínos svůj i ostatních do skupiny.

- frontální: hromadná činnost, která rozvíjí celou skupinu současně. Děti se tak mohou učit nápodobou od více dětí najednou.
- Didakticky cílená forma: Pedagogem je přímo či nepřímo motivovaná a dává dítěti možnost volby. Je zaměřena na spontánní a záměrné učení. Tato forma vzdělávání probíhá zpravidla individuálně nebo v menších skupinkách.

Metody vzdělávání:

- prožitkové učení: vychází z vlastní zkušenosti
- situační učení: založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro dítě srozumitelné
- kooperativní učení: vzájemná spolupráce dětí mezi sebou.
- učení hrou: rozvíjí celou osobnost dítěte, dítě projevuje vlastní iniciativu
- spontánní sociální učení: přirozená nápodoba. Pedagog by měl být pro dítě vzor a chovat se tak, aby poskytl dítěti správný vzor.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

V průběhu adaptace dítěte v MŠ, pedagogové na základě pozorování vyhodnotí potřebu PLPP. Třídní učitelky dítěte vypracují PLPP, který má písemnou podobu a jsou tam popsány strategie, jak bude dítě nadále vzděláváno. Vše je konzultováno s vedoucí učitelkou MŠ a zákonnými zástupci dítěte.

PLPP obsahuje:

- Základní údaje o dítěti (jméno, příjmení dítěte, datum narození, škola, kterou dítě navštěvuje, důvod k přistoupení sestavení PLPP)
- Charakteristika dítěte – stručná charakteristika dítěte (začlenění do kolektivu, grafomotorika, sebeobsluha, komunikační dovednosti, předčtenářské a předmatematické dovednosti, obecné znalosti, zdravotní stav, silné a slabé stránky dítěte, popiš obtíže)
- Stanovení cílů PLPP – čeho chceme dosáhnout u dítěte, cíle rozvoje žáka
- Podpůrná opatření ve školském zařízení – metody výuky (specifikace a úpravy práce s dítětem), organizace výuky (úpravy v organizace ve třídě), hodnocení žáka, pomůcky (pracovní sešity, didaktické pomůcky, které jsou použity při práci s dítětem), požadavky na organizaci a práci učitelů

- Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy – popis úprav v domácím prostředí, forma a frekvence komunikace s rodinou
- Podpůrná opatření jiného druhu – postavení ve třídě, respektovat zdravotní stav dítěte⁴

Hodnocení PLPP prvního stupně je prováděno 1x za 3 měsíce, je konzultováno s vedoucí učitelkou MŠ a se zákonnými zástupci dítěte. Nadále se dítě pravidelně hodnotí do Diagnostiky dítěte, s kterou při tvorbě, realizaci a vyhodnocování pracujeme.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pokud pedagogové vyhodnotí, že PLPP není dostačující, je zákonným zástupcům doporučena návštěva Školského poradenského zařízení (ŠPZ) a na základě zprávy ze ŠPZ třídní pedagogové ve spolupráci s vedením MŠ vypracují IVP, ve kterém jsou popsána podpůrná opatření 2. až 5. stupně. IVP má písemnou formu a jsou s tímto plánem seznámeni i zákonní zástupci dítěte.

IVP obsahuje:

- Základní informace o dítěti (jméno, příjmení, datum narození, datum nástupu do MŠ, školní rok a třída)
- Základní údaje o dítěti – stručná charakteristika dítěte, která vyplývá ze sledování učitelky a se sledování pracovníka ze ŠPZ
- Pedagogická diagnostika - komunikace s okolím, navazování kontaktů, grafomotorika, úroveň předčtenářských a předmatematických dovedností dítěte, celková zralost dítěte, závěr z vyšetření, které bylo provedeno ve ŠPZ
- Cíle zaměření – na co se bude pedagog zaměřovat při práci s dítětem
- Nabízené činnosti – jakým způsobem (činnostmi, metodami, formami) bude pedagog u dítěte rozvíjet cíle zaměření
- Spolupráce s odborníky – s jakým poradenským zařízením škola spolupracuje
- Spolupráce s rodinou – jak škola spolupracuje s rodinou dítěte

Hodnocení IVP je prováděno 1x za 3 měsíce, je konzultováno s vedoucí učitelkou MŠ a se zákonnými zástupci dítěte. Nadále se dítě pravidelně hodnotí do Diagnostiky dítěte, s kterou při tvorbě, realizaci a vyhodnocování pracujeme.

Zodpovědné osoby:

Třídní učitelky dítěte - vypracovávání PLPP či IVP na základě doporučení ze ŠPZ, pravidelně konzultují se zákonnými zástupci

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání - konzultuje tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP či IVP s třídními učitelkami

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let sledujeme stejné vzdělávací cíle a záměry, jako u dětí starších. Pedagog však volí takový výchovně - vzdělávací přístup, který respektuje specifika související s úrovní vývoje dítěte:

- přizpůsobený adaptační program dle aktuálních potřeb dítěte
- spontánní hry převládají nad řízenými
- využívání individuálního výchovně-vzdělávacího působení
- srozumitelná a jednoduchá pravidla
- pravidelný denní režim, který se nemění
- pravidelné denní rituály, které se opakují
- časté opakování činností
- vzdělávací činnosti realizovány v menších skupinkách či individuálně
- dostatek času na realizovanou činnost
- dostatek času na převlékání, stravování
- hodně prostoru pro volnou hru dětí
- více klidu dle aktuální potřeby dítěte

Zásady při plánování výchovně - vzdělávací nabídky činností pro děti mladších 3 let (jsou zakomponovány do týdenních plánů):

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- činnosti realizované ve známém prostředí
- dostatek prostoru pro hru dětí

Vhodné metody při výchovně - vzdělávací práci pro děti mladších 3 let:

- situační učení
- učení nápodobou
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Kouzelná příroda

Název integrovaného bloku	Kouzelná příroda
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • podporovat děti v objevování zákonitostí přírody a přírodního bohatství • poskytnout dětem prohlubování poznatků o změnách v přírodě, aktivně pozorovat souvislosti se střídáním ročních období • nabízet dětem aktivity zaměřené na osvojování vědomostí ze světa zvířat, k budování pozitivního vztahu k těmto živým tvorům a péči o ně • poskytovat dětem dostatek příležitostí k experimentům s přírodninami, s přírodními živly
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Roční doby • Zvířata kolem nás • Přírodní živly • Květiny kolem nás • Ovoce a zelenina • Přírodniny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie	sledovat očima zleva doprava vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všít si (nového, změněného, chybějícího)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.1.2 Můj vnitřní svět

Název integrovaného bloku	Můj vnitřní svět
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • Podporovat utváření vztahu dítěte k jinému dítěti či dospělému • Posilovat a kultivovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto stavů. • Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s nimi, a pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje ve svém sociálním prostředí. • Seznámit děti s bezpečným chováním v prostorách MŠ a při pobytu venku. • Navazovat kamarádské vztahy a rozvíjet komunikativní dovednosti. • Vedení dětí k porozumění vlastním emocím a emocím druhých. • Vnímat své niterné pocity a umět o nich komunikovat s ostatními. • Vyjadřovat své potřeby, zájmy a přání.

Název integrovaného bloku	Můj vnitřní svět
	<ul style="list-style-type: none"> • Dokázat rozeznat a popsat své pocity a přizpůsobovat jim své chování.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se cítím? • Co je pro mě důležité? • Moje rodina • Láska

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		rozhodovat o svých činnostech
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		rozhodovat o svých činnostech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zachovávat správné držení těla
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	uvědomění si vlastního těla	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

6.1.3 Ochrana přírody a krajiny

Název integrovaného bloku	Ochrana přírody a krajiny
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je:

Název integrovaného bloku	Ochrana přírody a krajiny
	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, ale také základní povědomí o globálních problémech celého světa , a tak vytvářet u dětí odpovědný postoj k životnímu prostředí v budoucím životě • Edukace dětí v duchu přírodních zákonitostí v prostředí školní zahrady a blízkého okolí MŠ • Rozvoj smyslového vnímání u dětí • Rozvoj fantazie, představivosti a tvořivosti • Rozvoj pozitivního vztahu k přírodě • Uplatňování různorodých forem a metod edukace v oblasti environmentálního vzdělávání s využitím nejbližšího okolí MŠ – zahrada MŠ • Zapojení dětí do péče o školní zahradu, a tak vytvoření bližšího a pozitivního vztahu k přírodě • Využití zahrady MŠ k pozorování změn v přírodě, přírodním zákonitostem • Vytvoření citového vztahu k naší planetě, k místu a prostředí, ve kterém dítě žije • Poznávání a ochrana přírody a všeho živého • Vedení dětí k třídění odpadu a jejich recyklaci
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • ekologie • třídění odpadu • enviromentální projekt

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozornit na ně
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozdílovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornít na ně</p>
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všítá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukávek v okolí dítěte</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p> <p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozdílovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornít na ně</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si</p>		<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.4 Kamarádský svět

Název integrovaného bloku	Kamarádský svět
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto bloku je:

Název integrovaného bloku	Kamarádský svět
	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat utváření vztahu dítěte k jinému dítěti či dospělému • Posilovat a kultivovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto stavů. • Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s nimi, a pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje ve svém sociálním prostředí. • Seznámit děti s bezpečným chováním v prostorách MŠ a při pobytu venku. • Navazovat kamarádské vztahy a rozvíjet komunikativní dovednosti. • Vedení dětí k porozumění vlastním emocím a emocím druhých
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Nová přátelství • Co bys chtěl/a prožít ve školce? • Naše školková pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj kooperativních dovedností	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p> <p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p> <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte,</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocíť, získané dojmy a prožitky vyjádřit	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)		

6.1.5 Svět kolem nás

Název integrovaného bloku	Svět kolem nás
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • Poznávat dopravní prostředky, pracovní stroje, zemědělství. • Poznávat různé materiály, potraviny, věci, které nás obklopují. • Zkoumat a objevovat vlastními smysly, běžné předměty, materiály. Dokázat rozlišit různá skupenství - tekutiny, pevné látky, přírodní materiály. • Seznámit děti s novými pojmy a souvislostmi ve světě lidí, poznávat barvy, tvary a umět rozlišit části dne: ráno, poledne, večer, umět rozlišit dny v týdnu, roční doby. • Přiblížit dětem svět umění a kultury. • Upevnit v dětech vědomosti o vlastním těle.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Co se skrývá ve vesmíru • Bezpečně na silnicích • Jak plyne čas • Čáp ztratil čepičku (barvy, tvary) • Čím jezdíme • Pohádkový svět • Co je to zemědělství • Lidské tělo • Kniha, kultura, divadlo • apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření základů pro práci s informacemi	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněná a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat slovní vtíp a humor

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

6.1.6 Oslavy a veselí

Název integrovaného bloku	Oslavy a veselí
Oblast	Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet v dětech základní kulturně společenské postoje a návyky. • seznámení dětí s tradicemi a svátky, které v naší zemi slavíme. • mít povědomí o tom, jaké svátky jsou typické pro ostatní země světa. • seznámit děti s typickými zvyklostmi k naší zemi a typickými oslavami, které patří k našemu kraji
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Svatý Martin • Halloween • Dušičky • Mikuláš, čert a anděl • Adventní čas • Tří králové • Masopust • Březen - měsíc knihy • Pálení čarodějnic

Název integrovaného bloku	Oslavy a veselí
	<ul style="list-style-type: none"> • Den rodiny • Den maminek a tatínků

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> <p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
<p>ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.7 Krásy našeho okolí

Název integrovaného bloku	Krásy našeho okolí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> osvojit si poznatky, dovednosti i postoje o tom, co nás zajímá a obklopuje. vytvořit v dětech pozitivní vztah ve světě, ve kterém žije. přiblížit dětem pojem domov, seznámit se s členy rodiny. Poznávat rozdíly mezi vesnicí a městem.

Název integrovaného bloku	Krásy našeho okolí
	<ul style="list-style-type: none"> • objevovat historii i současnost našeho nejbližšího okolí. • vést děti k národním hrdostem, seznamovat děti s naší vlastí, státními symboly, našim rodným jazykem, hlavním městem. • ukázat dětem krásu a jedinečnost našeho nejbližšího okolí. • seznámit děti se zásadami bezpečného chování na ulici, na hřišti, na silici, s cizími lidmi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Poznáváme Českou republiku • V jakém státě žijeme • Obec Dolní Dunajovice • Krásy jihomoravského kraje • Památky kolem nás

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímát si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p> <p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat</p>	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
		<p>održovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
	<p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>	
<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>	<p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p>
	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	uvědomění si vlastního těla	

6.1.8 Lidé kolem nás

Název integrovaného bloku	Lidé kolem nás
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • seznámit děti s lidmi, které můžeme v okolí potkat. • rozvíjet pozitivní vztahy k lidem ve svém okolí. • vnímat plynutí času s ohledem na lidský život. • podporovat v dětech přirozenou autoritu k dospělým a starším lidem. • znát a umět pojmenovat členy rodiny. • poznávat profese lidí. • vědět, že se lidé dorozumívají na světě různými jazyky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Profese • Rodina • Multikultura • Kamarádi kolem nás • Jak plyne čas - lidský život

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
		<p>chápat slovní vtip a humor</p>
		<p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
		<p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
		<p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
		<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>
	<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>	
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních</p>	<p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>
<p>ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Při tvorbě TVP vycházíme ze:

- ŠVP - integrovaných bloků a podtémat - integrované bloky nás provázejí celý školní rok, je možné je jakkoli střídat, tematické plány jsou na volbě pedagoga (řídí se charakteristikou integrovaného bloku), pedagog si nastavuje klíčové kompetence a vzdělávací cíle dle aktuální potřeby
- hodnocení předchozích TVP
- společných pravidel
- individuálních vzdělávacích plánů a potřeb dětí

Třídní vzdělávací plán tvoří učitelky ve svých třídách s přihlédnutím ke specifickým podmínkám skupiny dětí. Každá třída si volí téma týdne z určeného integrovaného bloku dle aktuální situace a rozpracuje ho do týdenního plánu. Téma je doplňováno projekty a akcemi třídy nebo školy, jeho délku a náplň určuje zájem dětí. Témata na sebe navazují, mohou se prolínat a dle potřeby opakovat.

Tematické vzdělávací plány obsahují:

- téma a podtéma
- didakticky cílené činnosti
- dílčí vzdělávací cíle

- konkrétní činnosti
- klíčové kompetence
- evaluaci
- individuální péči

TVP obsahuje:

- název třídy
- charakteristika třídy (zaměření třídy, počet dětí, věkové složení apod.)
- Jmenný seznam dětí + značky dětí
- personální podmínky
- organizace (provozní doba, režim dne)
- pravidla třídy
- věcné podmínky
- zásobník písniček, básniček
- seznam četby
- hodnocení integrovaných bloků
- týdenní plány rozdělené do integrovaných bloků

6.3 Dílčí projekty a programy

Enviromentální projekt:

Obecné cíle:

- Vytvořit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, ale také základní povědomí o globálních problémech celého světa, a tak vytvářet u dětí odpovědný postoj k životnímu prostředí v budoucím životě

- Edukace dětí v duchu přírodních zákonitostí v prostředí školní zahrady a blízkého okolí MŠ
- Rozvoj smyslového vnímání u dětí
- Rozvoj fantazie, představivosti a tvořivosti
- Rozvoj pozitivního vztahu k přírodě
- Uplatňování různorodých forem a metod edukace v oblasti environmentálního vzdělávání s využitím nejbližšího okolí MŠ – zahrada MŠ
- Zapojení dětí do péče o školní zahradu, a tak vytvoření bližšího a pozitivního vztahu k přírodě
- Využití zahrady MŠ k pozorování změn v přírodě, přírodním zákonitostem
- Vytvoření citového vztahu k naší planetě, k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Poznávání a ochrana přírody a všeho živého
- Vedení dětí k třídění odpadu a jejich recyklaci

Spolupráce s rodiči:

- Účast na celoškolkových akcích na školní zahradě
- Na jaře přinést květinu, semínko, které si děti zasadí
- Eko dílna (v rámci měsíce dubna): děti s rodiči vytvářejí předměty z odpadového materiálu)
- Zajištění sazeniček do záhonku
- Recyklohraní – donesení starých baterií
- Dílny pro rodiče – velikonoční, vánoční
- Opékání buřtů na zahradě MŠ v rámci celoškolkové akce
- Oslava Dne rodiny na zahradě MŠ

Aktivity v MŠ:

- Zapojení do projektu RECYKLOHRANÍ
- Besedy s dětmi o přírodním prostředí, o jeho ochraně
- Třídění odpadu – využití popelnic u MŠ

- Výroba a starost o krmítka pro ptáky
- Realizace „školní skládky“ (zakopat na podzim předměty a na jaře je vykopat, sledovat, co se rozložilo a co ne)
- Vytvoření třídního herbáře
- Různé experimenty na třídě
- Využívat odpadový materiál k dalšímu tvoření
- Pečovat o hmyzí domeček
- Využívat interaktivní programy na interaktivní tabuli jako součást výchovně – vzdělávacího procesu
- Návštěva ekocentra Lipka
- Návštěva ZOO Sedlec
- Oslava Dne země
- Zajištění knih s enviro tematikou:
 - Neplač, muchomůrko
 - Můj medvěd Flóra
 - Slon a mravenec apod.
- Sbírka přírodnin na třídě
- **Vybudovat na zahradě MŠ:** kameniště, dřevěnou tabuli na kreslení, větrníky na zahradě MŠ, mlhoviště. Dle finančních možností je možné seznam aktivit upravovat.

V rámci projektu chceme pořídit do MŠ tyto pomůcky:

- Lupy, dalekohledy, mikroskopy
- Přírodovědný koutek: pojízdný stolek s různými přírodninami (skořápky, mech, klacíky, mušle, kaštiny, žaludy, dřevo, kamínky apod.), materiály
- Liška – jako maskot projektu

7 System evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
<u>ŠVP (soulad s TVP a RVP PV)</u>	<u>soulad ŠVP s RVP PV, plnění ŠVP, soulad mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy, práce pedagogů s ŠVP, úroveň naplňování cílů, reálnost, důležitost</u>	<u>hospitace, kontroly, tematické plány</u>	<u>průběžně, po ukončení tematického plánu</u>	<u>pedagogové MŠ zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání</u>
<u>Pedagogičtí pracovníci</u>	<u>zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu, úroveň pedagogického procesu, kvalita práce, sebehodnocení pedagogů MŠ, vyhledávání, plánování a účast na DVPP</u>	<u>hospitace, pozorování, sebereflexe pedagogů MŠ - pohovory s vedením MŠ, diskuse - porady, vzájemné hospitace na třídách, DVPP</u>	<u>průběžně</u>	<u>zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání</u>
<u>Podmínky ke vzdělávání</u>	<u>udržení a zlepšení stávajících podmínek na škole, dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy</u>	<u>pozorování, rozhovory o potřebách MŠ, hospitace, pedagogické porady, rozhovory mezi učitelkami, dotazník pro rodiče</u>	<u>průběžně, dotazník pro rodiče - 1x ročně, hospitace vedením školy - 2x ročně,</u>	<u>pedagogové MŠ zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání</u>
<u>Vzdělávací výsledky u dětí</u>	<u>vyhodnocení úrovně dosažených kompetencí, individuální záznamy o dětech individuální plány portfolia</u>	<u>pozorování, analýza, portfolio dítěte, výkresy, výrobky</u>	<u>průběžně, 2x ročně</u>	<u>třídní pedagogové</u>
<u>Výchovně - vzdělávací činnost</u>	<u>klíčové kompetence, dílčí cíle, očekávané výstupy</u>	<u>rozhovor diskuse písemné hodnocení tematického plánu</u>	<u>týdně</u>	<u>třídní pedagogové</u>